

[Christmas Møller.]

man kunde saamænd ogsaa godt have divideret med 35, saa vilde den være blevet 10 804, og først da burde Venstre i Virkeligheden have sit Mandat. Der skulde have staaet en Division med 35, saa vilde enhver have set, at medens Retspartiet i denne Opgørelse bruger 17 463 Stemmer til sit sidste Mandat, det konservative Folkeparti 11 491, det radikale Venstre 11 610, Socialdemokratiet 11 047, saa faar Venstre Mandat Nr. 35 paa 10 804 Stemmer, Nr. 36 paa 10 504 og Nr. 37 paa 10 220. Hvis man havde føjet det til, hvilket jo havde gjort Oversigten lidt bedre, saa havde man ogsaa set, hvor det var, man fra de Partiernes Side, som virkelig ønsker en ligelig Repræsentation, skulde have sat ind.

Jeg vender mig derefter med nogle Bemærkninger til Bestemmelserne om Landstinget. Der skal jeg først gøre den Bemærkning, at jeg ligesom det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har set, at der saavel i Bemærkningerne som i Indenrigsministerens Tale var nøjagtig den samme Fejl angaaende, hvordan en Nedsættelse af Landstingsmændenes Tal vilde virke i de forskellige Landstingskredse. Jeg kan ogsaa give Tilslutning til, at man ikke kan anerkende de Argumenter, som den højtærede Indenrigsminister har anført; man vil meget vel kunne sætte Landstingets Medlemstal ned uden at begaa den ringeste Uret. Men det er ikke saa meget den Side af Spørgsmaalet om Landstingsændringerne, som har interesseret mig, der er en anden Side af det, der har interesseret mig overordentlig levende, fordi man her er inde paa at „lovforslage“, om jeg saa maa sige, paa en Maade, som vi helst ikke skulde gøre det her i Landet.

Jeg tænker her paa den lille uskyldige Bestemmelse, som staar i Lovforslagets § 61, om, at Antallet af Valgmænd ikke mere skal være som 1 for hver paa-begyndt 1 000, men som 1 for hver paa-begyndt 2 000 Indbyggere. Denne Bestemmelse interesserede mig selvsagt levende, og jeg slog da op i Bemærkningerne for at se, hvad nu Indenrigsministeren havde at anføre herom. Jeg maa have Lov til at dvæle ved dette et Øjeblik og beder den højtærede Formand om Tilladelse til at citere ganske kort af Bemærkningerne.

Der staar om denne Ændring, som jeg om et Øjeblik skal vise det høje Ting er overordentlig betydningsfuld, i Bemærkningerne kun følgende:

„Man har i øvrigt det Indtryk, at Antallet af Valgmænd paa Grund af Be-

folkningens stærke Vækst og stigende Antal Valgmænd er for højt og bevirker, at Valghandlingen i Øjeblikket er alt for omstændelig.“

Nu ved jeg ikke, om ikke just en lidt mere omstændelig Valgmaade kunde have tilfredsstillet Venstre ved given Lejlighed; ved hint berømte Alterlysvalg i Aalborg skulde Valghandlingen i og for sig hellere have været noget mere omstændelig, end den var, for saa var Valgmanden jo kommet til Stede i Tide, da han, som bekendt, kun kom nogle faa Minutter for sent. Og der staar videre i Bemærkningerne:

„Man stiller derfor Forslag om, at Antallet af Valgmænd kun skal være 1 Valgmand for hvert paabegyndte Antal af 2 000 Indbyggere i Valgmandskredsen, medens Antallet i Øjeblikket er 1 for hver paabegyndte 1 000 Indbyggere. Økonomisk betyder dette ogsaa en Besparelse.“

Ja, er det nu ikke rørende! Er det ikke ligefrem rørende, hvor Ministeren har for Øje, at Apparatet er for omstændeligt, og at det ogsaa betyder en Besparelse, at vi sparer Halvdelen af Valgmændene. Nu kunde jeg sige mig selv, at i samme Øjeblik, man indskrænkede Valgmandstallet til det halve, maatte dette have een eneste Indflydelse, nemlig den, at det begunstigede de store Partier. Jeg har derfor dels selv udregnet, dels ogsaa ladet andre udregne samtlige Valg til Landstinget i 1920 og 1924 for at se, hvilket Resultat det vilde give. Og der vil man da se følgende Slutresultat, at medens det konservative Folkeparti havde 636 Valgmænd ved de to Valg, vilde det, naar det skal være det halve Tal, kun faa 309; det vil sige i Forhold til 1920 og 1924 9 for lidt. For det radikale Venstre er Tallene: 349 havde det, 157 giver Beregningen; det er 17 for lidt. For Socialdemokratiet er Tallene: 1 090 havde det, 563 er det beregnede Valgmandstal; det er 18 for meget. Missionslisterne havde 9 efter Beregningen og vil faa 2; det er 3 for lidt. Særlige Lister havde 1, fik ingen, det er 1 for lidt. Erhvervspartiet havde 5, vilde efter Beregningen faa 1; det er 1 for lidt. Det slesvigske Parti havde 24 og vilde efter Beregningen kun faa 11; det er 1 for lidt. Og for Venstres Vedkommende er Stillingen mærkværdigvis den, at det havde 1 138, det vilde faa 609; det er 40 for mange. Ja, det staar der ikke et eneste Ord om i Bemærkningerne. Nu vil jeg gerne have Lov til at rejse det Spørgsmaal og ogsaa virkelig bede baade